

Deputationsforetræde – Socialudvalget, Folketinget den 12.9.2019 kl.14:15.

Hvis du har været udsat for vold af dit barns far, - er der stor sandsynlighed for at du mister forældremyndigheden.

Et nyt amerikansk studie omfattende 4.388 sager om forældremyndighed og samvær fra 2005-14 viser, at domstolene kun troede på en mors historie i 36% af sagerne. Når morens historie kun drejede sig om anklager om overgreb, var procenten helt nede på 21. Selv når en fars misbrug var bevist ved domstolene, endte mødrene med at miste forældremyndighed i 13% af sagerne. Studiet undersøger også fædre-rettighedspåstanden om forældrefremmedgørelse, hvor det viser sig, at når en far hos domstolene og Familieretshuset påstår, at en mor udsætter barnet og ham for fremmedgørelse, - bliver han troet på i højere grad end moren. Det viser sig nemlig, at når en far anklager en mor for fremmedgørelsen, mister moren forældremyndigheden i 44% af sagerne¹.

Det samme sker i Danmark. I de seneste 5 år har der været en markant stigning i antallet af enlige fædre med fuld forældremyndighed, som blandt andet er en stigning med 16,1% i København og helt op til 46% i andre kommuner². I disse sager skelnes ikke til tilknytningen mellem barnet og dets primære omsorgsperson, som oftest er moren.

Traumerne ved at overflytte et barn til en samværsforælder og afskære barnet fra sin primære omsorgsperson, er så voldsomme for barnet, at senskadefølger af denne handling vil følge barnet langt ind i voksenlivet.

Undersøgelser viser, at børn fra 5 år og derunder, som adskilles fra sin primære omsorgsperson i 30 dage har en signifikant øget risiko for at udvikle borderline personlighedsforstyrrelser i teenageårene³. Man ved også, at kortere adskillelisesperioder på en uge og op til 30 dage mellem barnet og dets primære omsorgsperson er så stressende for barnet, at det kan lede til mangelfulde akademiske færdigheder senere i barnets liv⁴.

Derudover er det påvist, at adskillelse mellem et barn og dets mor resulterer i, at barnet kan udvikle vedvarende aggressiv og negativ adfærd⁵. Hos piger ses en alt for tidlig seksuel debut og generelle tilpasningsproblemer i teenageårene og

¹ A gendered trap: When mothers allege child abuse by fathers, mothers often lose custody, study shows: https://www.washingtonpost.com/local/social-issues/a-gendered-trap-when-mothers-allege-child-abuse-by-fathers-the-mothers-often-lose-custody-study-shows/2019/07/28/8f811220-af1d-11e9-bc5c-e73b603e7f38_story.html?fbclid=IwAR0nyg2vfit0CTz05l3hp2SpBaMBPtIijM7URnD28akl7NBanAuqaZlr2bQ

² Enlige fædre tager markant mere ansvar:

<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/hovedstadsomraadet/far-tager-ansvar-markant-flere-enlige-faedre>

³ Crawford TN, Cohen PR, Chen H, Anglin DM & Ehrensaft M (2009) *Early maternal separation and the trajectory of borderline personality disorder symptoms*. Development and Psychopathology. Vol.21, pp.1013-1030.

⁴ Leventhal T. & Brooks-Gunn J. (2000) *Entrances and Exits in children's lives: Associations between household events and test scores*. New York: Teachers College, Columbia University. Unpublished Manuscript.

⁵ Howard K, Martin A, Berlin LJ, Brooks-Gunn J. (2011) *Early Mother-Child Separation, Parenting, and Child Well-Being in Early Head Start Families*. Attachment Human Development. Vol.13, Issue 1, pp. 5-26 (doi: 10.1080/14616734.2010.488119)

pre-teenageårene korreleret til adskillelse og afbrydelser i tilknytningen mellem barnet og dets primære omsorgsperson, - og dermed implicit svigt af barnets behov for en tryk tilknytning⁶.

Et stort dansk studie fra 2007 fastlog, at den gennemgående årsag til udviklingen af skizofreni, bipolare lidelser og/eller svær depression i teenagealderen samt i voksenlivet, er adskillelse fra sin primære omsorgsperson i barndommen⁷. Dette støttes af en undersøgelse fra 1999, som også finder, at skizofreni og personlighedsforstyrrelser er tæt knyttet til adskillelse mellem barn og dets primære omsorgsperson⁸.

Det hjælper derfor ikke barnet at blive adskilt fra sin primære omsorgsperson, selvom myndighederne tolker, at den voldsramte primære omsorgsperson (ofte mor) stiller barnet i en loyalitetskonflikt ved at beskytte barnet og hende selv for yderligere vold.

Det vil sige, at børn, som har set sin primære omsorgsperson blive udsat for vold, - i høj grad bliver risikobørn, hvis de ikke beskyttes **sammen** med deres primære omsorgsperson og får den fornødne ro og stabilitet i dagligdagen hos sin primære omsorgsperson, således at risikoen for skadefølger mindskes.

I Danmark bruges børnesagkyndige personer til at vurdere, hvad der er bedst for barnet. En anden amerikansk undersøgelse fra 2017 viser dog, at børnesagkyndige tit ikke har den nødvendige viden om vold i hjemmet og de traumer barnet pådrages, - alene ved at være vidne til vold mod sin mor. Undersøgelsen viser, at børnesagkyndige i høj grad vurderer sagerne ud fra egen bias og ikke som de burde, - ud fra barnets bedste⁹. Mange af de børnesagkyndige, som Familieretshuset, Domstolene og kommunerne bruger, har heller ikke viden om diagnosebørn, som blandt andet #enmillionstemmer sætter fokus på.

De sidste par år har man i Danmark undersøgt kommunernes håndtering af børne-unge sager og har fundet, at der er sagsbehandlingsfejl i mere end 50% af alle sager i alle landets kommuner^{10 11}. København toppede med fejl i 100% af deres børnesager. Mange af fejlene var grove og familierne og børnenes retssikkerhed krænkede i voldsom grad. En stikprøvekontrol i Københavns Kommune viste, at der var fejl i 100% af de 77 børnesager der endte i tvangsanbringelse. Dette er meget bekymrende. I 23 ud af de 77 sager, var der tale om partiskhed og mangel på objektivitet, hvilket må anses som værende en stærk

⁶ Adam EK. & Chase-Lansdale PL. (2002) *Home sweet home(s): Parental separations. Residential moves, and adjustment problems in low-income adolescent girls.* Developmental Psychology. Vol. 38, pp.792-805.

⁷ Laursen, TM. Munk-Olsen, T. Nordentoft, M. Mortensen, PB. (2007) *A comparison of selected risk factors for Unipolar Depressive Disorder, Bipolar Affective Disorder, Schizoaffective Disorder, and Schizophrenia from a Danish population-based cohort.* Journal Clinical Psychiatry. Vol.68. pp.1673-81.

⁸ Agid O. et al. (1999) *Environment and vulnerability to major psychiatric illness: a case control study of early parental loss in major depression, bipolar disorder and schizophrenia.* Molecular Psychiatry. Vol. 4, pp. 163-172.

⁹ Perrin, RL. (2017) *Overcoming Biased Views of Gender and Victimhood in Custody Evaluations when domestic Violence is alleged.* American University Journal of Gender, Social Policy & the Law. Vol.25, issue 2, Article 2.

¹⁰ Kåre Kildal Rysgaard (2017) *Kommuner begår rekordmange fejl – nu må de ikke gemmes væk.* URL: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/kommuner-begaar-rekordmange-fejl-nu-maa-de-ikke-gemmes-vaek>

¹¹ Kåre Kildal Rysgaard (2017) *Se kortet: Disse kommuner begik flest fejl i sagsbehandlingen.* URL: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/se-kortet-disse-kommuner-begik-flest-fejl-i-sagsbehandlingen>

svækkelse af retssikkerheden for danske børn¹².

Når man i Danmark adskiller børn fra deres primære omsorgsperson, tilbydes barnet ikke mulighed for at bearbejde sorgen; men udsættes udelukkende for foranstaltninger, der har til formål at skabe en ”tilknytning” til samværsforælderen eller plejeforældrene.

For at undgå, at barnet protesterer mod adskillelsen, laver myndighederne det, der hedder et clean-cut. D.v.s. at barnets adgang til dets primære omsorgsperson nedsættes til et minimum eller fratages helt. Dette leder til traume-bonding, en form for Stockholms syndrom; men for ukvalificerede personer ser det ud, som om barnet har indordnet sig under sine nye betingelser. Dog er virkeligheden, at barnet internaliserer sin sorg og sørger over en mor, som er levende et sted derude.

Vi oplever, at anbefalingerne om at beskytte voldsramte børn og mødre desværre ofte ignoreres og der opstår en diskurs, som går igen - igennem hele systemet. Idet kommunernes håndtering af børnesager foregriber afgørelserne ved den videre behandling hos Familieretshuset og ved domstolene, er det derfor magtpåliggende, at Familieretshuset og Domstolene i praksis selv oplyser sagerne ud fra et upartisk og objektivt perspektiv og grundlag.

Det sker desværre bare ikke:

Der sidder f.eks. en enkelt socialrådgiver på en familiesag i kommunen.

Familiesagen kan være startet op af en forælder, som beder om hjælp og støtte til at håndtere vold, chikane og overgreb i samværssituationer.

Socialrådgiverne er ikke kvalificerede til at håndtere familiesager, hvor der indgår vold og chikane og derfor bliver socialrådgiverens egne skøn og vurderinger grundlaget i sådan en familiesag. I mange tilfælde er socialrådgiveren helt nyuddannet, meget ung uden egne børn og disse unge personer har ingen forudsætninger for at vurdere komplekse familiesager.

Alligevel bliver denne ene socialrådgivers udtalelser og afgørelser afgørende i Familieretshuset og ved domstolene.

Her oplever alt for mange mødre, - at anklager om, at vi er psykisk ustabile og psykisk syge uden dokumentation, - pludselig bliver et faktum. Selv når vi fremskaffer psykiatriske udredninger på at vi er normale, tillægges anklagen om psykisk sygdom højere vægt, - end at vi har været udsat for vold.

Der sker således en fordrejning af sagens fakta. En socialrådgiver kan derfor udgøre både anklager og dommer i en familiesag. Og det sker tit, at socialrådgivere truer voldsramte forældre om tvangsanbringelse, når vi protesterer imod nogle af socialrådgiverens antagelser, skøn og vurderinger.

Klager man f.eks. til Familieretshuset over deres manglende iagttagelse af

¹² Anna Sol Jørgensen (2017) *Intern kommunal undersøgelse afslører fejl i samtlige anbringelsessager*. URL: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/intern-kommunal-undersoegelse-afsloerer-fejl-i-samtlige-anbringelsessager>

menneskerettighederne og overholdelse af lovgivningen, herunder vejledninger og betænkninger, får man ofte et svar tilbage fra en leder, der postulerer, at de har overholdt både menneskerettigheder og lovgivningen i den pågældende sag. Der er dog ingen eksempler eller begrundelse på, hvorfor de synes det.

Det er ikke anderledes med Ankestyrelsen, som henviser til kommunen eller til Familieretshuset. Henvender man sig til kommunen, henviser de til Familieretshuset, som indhenter udtalelser fra kommunen og så fremdeles kører det i ring.

Der er intet tilsyn med myndighederne og vi mangler i høj grad en tilsynsenhed og en forvaltningsdomstol i Danmark.

I tirsdags (d.10.september 2019) led Norges Barnevern et knusende nederlag i Storkammeret i Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg. Denne dom er også gældende for danske myndigheder, blandt andet fordi international ret altid overtrumfer national ret.

Norge blev dømt for ikke at overholde art. 8 i menneskerettighederne¹³, og det blev gjort gældende, at norske myndigheder ikke havde oplyst sagen grundigt nok; men blot erklæret moren uegnet ved at postulere dette i sagens akter. Det begrænsede samvær mellem moren og hendes søn blev også lagt til grund og Norge dømt, fordi de ikke havde beskyttet mor og barns tilknytning tilstrækkeligt. Derudover havde Norge heller ikke gjort sig umage for at imødekomme barnets og morens bedste (best interest) og alvorligheden af indgrebet i deres liv - begået af de norske myndigheder - blev af disse norske myndigheder ikke håndteret ud fra et synspunkt om, at et barn har ret til sin mor.

Vi vil derfor med dette foretræde bede om, at Udvalget sikrer, at afgørelser i børnesager følger menneskerettighederne og at den latente bias, der er imod voldsramte mødre og børn bliver adresseret og ændret.

TAK.

¹³ Link til dommen: <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#%20>

